

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Juli 1865

ved

Aars's og Voss's Skole.

Skolefæretninger for Skoleaaret 1864—1865.

Kristiania.

1865.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Juli 1865

ved

Aars's og Voss's Skole.

Skolefetteretninger for Skoleaaret 1864—1865.

Kristiania.

1865.

Skoleefterretninger.

	Side.
1. Examen ved forrige Skoleaars Slutning	3.
2. Skolens Lærere	8.
3. Klasseinddeling og Discipeltal	10.
4. Dimissjon til Universitetet	15.
5. Fripladse	15.
6. Skolebibliothek	16.
7. Opgave over, hvad der i Skoleaaret er læst i de for- skjellige Klasser	17.
8. Om Skoletiden	35.

Skoleefterretninger

for

1864—1865.

■.

Examen ved forrige Skoleaars Slutning.

Aarsexamen for de forskjellige Klasser holdtes ved Skoleaarets Slutning fra 29de Juni til 12te Juli efter den i forrige Aars Program indtagne Tabel. Den treaarige Latinskoles øverste Klasse, som tidligere havde underkastet sig fuldstændig Tentamen i alle Fag, deltog ikke i denne Examen. Vi agter for Fremtiden at meddele Prøver af Besvarelserne af de skriftlige Examensopgaver i de to øverste Klaser, men maa iaar indskrænke os til at meddele selve Opgaverne.

For den treaarige Latinskoles 2den Klasse:

Norsk Stil: Er det billigt at fordre Taushed af den unge?

Latinsk Stil: Allerede hørte man, at Cæsar var gaaet bort fra Byen Gergovia, allerede bragtes der Rygter om Hæduernes Frafald og hele Galliens heldige Opstand, og i hyppige Samtaler forsikredes det, at Cæsars tvungen af Mangel paa Korn var ilet til Provinsen. Men Bellovakerne, som paa Forhaand af sig selv var utro, begyndte, da de havde hørt om Hæduernes Frafald, at samle Hære og aabenbart at ruste sig til Krig. Da indsaa Labienus, at han under Begivenhedernes saa foran-

drede Gang maatte fatte en ganske anden Plan, end han før havde tænkt, og hans Planer gik nu ikke ud paa, hvorledes han kunde gjøre nogen Erhvervelse og udæske Fienden til Kamp, men hvorledes han kunde føre Hæren tilbage i Behold til Ageticum. Thi paa den ene Side stod Bellovakerne ivejen, en Stat, som i Gallien har den største Anseelse for Tapperhed, den anden Side indtog Hæduernes Anfører Camulogenus med en slagfærdig og rustet Hær. Videre afskares Hæren af Loirefloden fra sin Reserve og Bagage. Paa Grund af disse saa store pludselig opstaaede Vanskeligheder maatte, indsaa han, al Hjælp hentes alene fra Aandens Kjækhed.

Latinsk Oversættelse: Quum deditione facta Persea regem P. Æmilius consul in tabernaculum introduci jussisset, prima percunctatio fuit, qua subactus injuria contra populum Romanum bellum tam infesto animo suscepisset, quo se regnumque suum ad ultimum discrimen adduceret. Quum, responsum expectantibus cunctis, terram intuens diu tacitus fleret, rursus consul: Si juvenis regnum accepisses, minus equidem mirarer, ignorasse te, quam gravis aut amicus aut inimicus esset populus Romanus; nunc vero, quum et bello patris tui, quod nobiscum gessit, interfuisses, et pacis postea, quam cum summa fide adversus eum coluimus, meminisses, quod consilium, quorum et vim in bello et fidem in pace expertus esses, cum iis tibi bellum esse quam pacem malle? Nec interrogatus, nec accusatus quum responderet, rursus consul Romanus: Utcunque tamen hæc, sive errore humano, seu casu, seu necessitate inciderunt, bonum animum habe: multorum regum et populorum casibus cognita populi Romani clementia non modo spem tibi, sed prope certam fiduciam salutis præbet. Hæc Græco sermone Perseo; Latine deinde suis: Exemplum cernitis, inquit, mutationis rerum humanarum. Vobis hoc præcipue dico, juvenes. Ideo in secundis rebus nihil in quemquam superbe ac violenter consulere decet, nec præsentem credere fortunæ, quum, quid vesper ferat, incertum sit. Is demum

vir erit, cujus animum neque prospera flatu suo efferet, nec adversa infriget.

For den treaarige Latinskoles 1ste Klasse:

Norsk Stil: Jødernes Udvandring af Ægypten.

Latinsk Stil: Under Ancus's Regjering kom Tarquinius Priscus til Rom. — Naar disse dømmer, vil du intet udrette. — Det var Hannibal meget magtpaaliggende at besejre Romerne. — Du vil aldrig fortryde din Mildhed. — Ofte behøves der et hurtigt Raad. — Nogle Dyr lever kun en Dag. — Cæsar førte sin Hær fra Pompeji til Capua i Vinterkvarter. — I Byen Massilia levede Milo som landflygtig. — Cæsar frygtede ikke for Farer. — Jeg frygter for min Broders Liv. — Krigen skadede Agerdyrkerne. — Den flittige Discipel yndes af Læreren. —

Latinsk Oversættelse: Cæs. B. G. VI, 10.

Ved de skriftlige Prøver i Latin havde 1ste Klasse Ret til at benytte Lexikon og Grammatik, 2den Klasse derimod skrev uden Hjælpemidler.

Vi hidsætter en Oversigt over Examens Udfald for de forskjellige Klasser:

	Antal Disciple.	Fraværende*).	Hovedkarakter Udmærket godt.	Hovedkarakter Meget godt.	Hovedkarakter Godt.	Hovedkarakter Temmelig godt.	Klassens gennemsnitlige Hovedk.	Opflyttede.	Forblivende.
Den treaarige Latinskoles 2. Kl	21	7	-	5	6	3	2,88	19(9)**)	2(12)**)
— — — 1. Kl.	22	1	-	6	12	3	2,90	17	5
Den fuldstændige Skoles 3. Fkl.	17	1	1	13	2	-	1,92	17	-
— — — 2. Fkl.	5	-	-	4	1	-	2,27	5	-
— — — 1. Fkl.	24	2	-	5	11	6	3,06	19	5
Sum	89***)								

*) Under denne Rubrik er de Disciple opførte, der paa Grund af Sygdom ikke underkastede sig Examen enten i et eller i flere Fag.

***) Dersom kun de Disciple af den treaarige Latinskoles 2den Klasse, der kom op i 3dje Klasse a (øverste Klasse), regnes som „opflyttede“, bliver Antallet af opflyttede 9, af ikke opflyttede 12; medregner man derimod til de opflyttede dem, der kom i 3dje Klasse b (se Side 6), faar man 19 opflyttede og 2 forblivende.

•••) I forrige Aars Program (S. 26) er det samlede Discipeltal angivet til 108; mellem Programmets Forfættelse og Examen udmeldtes endnu 3; naar derhos øverste Klasses 16 Disciple fraregnes, fremkommer det ovenstaaende Tal 89.

Udfaldet af examen artium for Skolens Disciple. — Af den treaarige Latinskoles øverste Klasse 16 Disciple fremstillede de 15 sig til examen artium. Af disse 15 dimitteredes de 5 fra Skolen med følgende Udfald:

	Norsk.	Latinak Overs.	Latin.	Græsk.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Religion.	Historie.	Geograf.	Arith- metik.	Geometri.	Sum.	Antal Fag.	Hoved- karakter.
Ove Bærøe . . .	4	3	3	2	1	2		1	3	2	4	5	30	11	Haud illaud.
Iver M. Daae. . .	3	3	3	2	2	2	1	2	2	1	2	1	24	12	Laudabilis.
Theodor Jensen.	2	3	3	2	1	1	1	2	1	1	2	2	21	12	Laudabilis.
Olaf Klausen . .	3	2	1	1	1	1		1	2	3	2	2	19	11	Laudabilis.
Ole Lund	3	3	1	3	1	1	2	1	2	2	2	3	24	12	Laudabilis.

I forrige Aars Program er 6 opførte som anmeldte fra Skolen; men for den enes Vedkommende fandt vi os nødsagede til at tage Anmeldelsen tilbage; han blev imidlertid privat dimitteret og bestod examen artium med Hovedkarakteren Haud illaudabilis.

Af de 10 Disciple, der gik op privat dimitterede, fik

1 Karakteren Laudabilis,

8 — Haud illaudabilis.

1 rejiceredes ved den skriftlige Prøve.

Skolens Lærere.

1. J. Aars, cand. mag.: Græsk i den treaarige Latinskoles 3dje Klasse a og 2den Klasse samt i 3dje Klasse b græsk Mythologi og — 1 Time — latinsk Extemporallæsning. — Tilsammen 13 Timer.
2. P. Voss, cand. mag.: Latin og den gamle Historie i den treaarige Latinskoles 3dje Klasse a, latinsk Stil og Græsk i 3dje Klasse b. — 18 Timer.
3. T. Broch, cand. real.: Matematik i den treaarige Latinskoles Klasser og i 2den Realklasse. — 20 Timer.
4. L. L. Daae, Universitetsstipendiat, cand. mag.: Historie i den treaarige Latinskoles 3dje Klasse a og 3dje Klasse b samt i 1ste og 2den Latin- og Realklasse*), Geografi i den treaarige Latinskoles 3dje Klasse b og i 1ste Latin- og Realklasse. — 12 Timer.
5. A. E. Eriksen, stud. philol.: Historie og Geografi i den treaarige Latinskoles 1ste og 2den Klasse samt Geografi i 3dje Klasse b. — 8 Timer.
6. A. Falkenberg, cand. mag.: Latin i den treaarige Latinskoles 2den Klasse og 3dje Klasse b. — 20 Timer.
7. J. St. Munch, Fængselspræst, cand. theol.: Religion i 5te Fællesklasse, 1ste og 2den Latin- og Realklasse. — 7 Timer.
8. P. A. Paulsen, Seminarist: Klasselærer i 1ste Fællesklasse; Historie i 3dje Fællesklasse. — 26 Timer.
9. F. Petersen, cand. theol.: Norsk og Religion i den treaarige Latinskoles Klasser, samt Norsk i 2den Latinklasse. — 18 Timer.

*) Hvor ikke andet er bemærket, menes den fuldstændigere Skoles Klasser.

10. T. Sørensen, Seminarist: Klasselærer i 2den Fællesklasse; Religion i 4de Fællesklasse. — 27 Timer.
(Disse 10 Lærere har været ved Skolen siden dens Oprettelse i August 1863, de følgende siden 1864).
11. A. F. Boyesen, forhenværende Løjtnant: Fransk i den treaarige Latinskole og i 1ste og 2den Realklasse, Tysk i den treaarige Latinskoles 1ste Klasse, 2den Klasse og 3dje Klasse b. — 20 Timer.
12. P. Clausen, Turnlærer: Gymnastik og Svømning. — 5 Timer.
13. G. A. Erbe, stud. theol.: Norsk og Tysk i 5te Fællesklasse. — 12 Timer. —
14. G. Fasting, cand. theol.: Tysk i den treaarige Latinskoles 3dje Klasse a og i den fuldstændigere Skoles 1ste og 2den Latinklasse og 1ste og 2den Realklasse, Norsk i 1ste Latinklasse, 1ste Realklasse og 2den Realklasse, Regning i 2den Latinklasse. — 20 Timer.
15. S. A. Gangdahl, Seminarist: Skrivning i 3dje, 4de og 5te Fællesklasse, 1ste Latinklasse og 1ste og 2den Realklasse. — 14 Timer.
16. S. W. Hofgaard, stud. philol.: Latin og Græsk i den treaarige Latinskoles 1ste Klasse. — 16 Timer.
17. B. Schmidt, stud. philol.: Latin i 1ste Latinklasse. — 12 Timer.
18. Schollert, Seminarist: Religion, Norsk, Regning og Geografi i 3dje Fællesklasse, Historie og Geografi i 4de og 5te Klasse. — 28 Timer.
19. E. A. H. Sinding, cand. real.: Geografi i 2den Latin- og Realklasse, Naturhistorie i 1ste og 2den Realklasse, Tegning i 4de og 5te Fællesklasse og 1ste og 2den Realklasse. — 16 Timer.
20. J. Storm, cand. mag.: Latin og Græsk i 2den Latinklasse. — 16 Timer.
21. H. Vold, stud. theol.: Norsk, Tysk og Regning i 4de Fællesklasse, Regning i 5te Fællesklasse og i 1ste Latin- og Realklasse. — 26 Timer.

22. O. Winter-Hjelm, Musiklærer: Sang i 1ste og 2den Latin- og Realklasse. -- 1 Time.

I Løbet af Skoleaaret har i indtrufne Forfaldstilfælde cand. jur. Nicolaysen vikarieret istedenfor Boyesen, stud. philol. N. Arctander i Falkenbergs Sted, stud. philos. S. Arctander i nogle af Eriksens Timer. Istedenfor DIr. Erbe, Gangdahl og Sorensen, der samtlige ved Militærtjeneste er hindrede fra at udføre sine Forretninger ved Skolen, vikarierer fra Begyndelsen af Juni Maaned DIr. Docent L. Dietrichson, Seminaristerne Rønneberg og Felde.

I næste Skoleaar vil Undervisningen for den væsentligste Del blive fordelt mellem de ovennævnte Lærere; Hr. Daac vil foruden Historie og Geografi (c. 6 Timer) tillige overtage Græsk i den treaarige Latinskoles næstøverste Klasse; DIr. Eriksen, Falkenberg og Storm vil hver overtage 24—30 Timer ugentlig ved Skolen; dog vil Schmidts og en Del af Eriksens Timer i det første Halvaar blive besørgede ved stud. phil. Klausen som Vikar. — Endvidere er følgende nye Lærere engagerede: Cand. jur. K. Nicolaysen (Fransk), cand. theol. O. Olsen (Religion, Historie og Geografi), stud. phil. O. Klausen (Latin), stud. phil. Gjeldaker (alle Fag i 2den Fællesklasse b), Løjtnant Wang (Gymnastik), Amanuensis Schult (Sang). Af de nuværende Lærere vil DIrr. Gangdahl, P. Clausen (se Programmet for forrige Aar S. 30) og Winter-Hjelm fratræde sine Poster.

3.

Klasseinddeling og Discipeltal i Skoleaaret 1864—1865.

Den treaarige Latinskole har i dette Skoleaar bestaaet af 4 Klasser, idet den saakaldte 3dje Klasse har

været delt i to fuldstændig adskilte Afdelinger, 3dje Klasse a og 3dje Klasse b; i den førstnævnte optoges de Disciple, som antoges at kunne fuldføre sit Skolekursus i 1 Aar; i den 2den opflyttedes de af 2den Klasses Disciple, som vel var for vidt komne til at burde blive gjensiddende i Klassen, men dog ikke besad den Modenhed og Udvikling, at man kunde finde det tilraadeligt for dem at lægge an paa at blive Studenter allerede efter et 1 Aars Forløb. For de Disciple, som paa denne Maade har gennemgaaet 3die Klasse b, bliver altsaa den treaarige Latinskole ikke længer en treaarig, men en fireaarig, og da det paa Grund af de bebudede Forandringer i Reglementet for examen artium er sandsynligt, at det i Fremtiden for endnu færre end hidtil vil blive mueligt eller ønskeligt at gennemgaa den treaarige Latinskole i 3 Aar, da altsaa det normale vil blive et fireaarigt Kursus, vil den øverste Klasse herefter blive benævnt 4de Klasse. At vi desuagtet beholder Navnet „treaarig Latinskole“, er fordi vi ikke har troet at burde gjøre nogen Forandring i Skolens Benævnelse for den forholdsvis korte Tid, hvori den endnu vil komme til at bestaa; vi haaber nemlig snart og maaske allerede med næste Skoleaars Slutning at kunne begynde at inddrage den treaarige Skoles Klasser paa den Maade, at dens 1ste Klasse nedlægges og senere for hvert Aar 1 Klasse, indtil den treaarige Latinskole er fuldstændig afløst af den sexaarige. Tillige vil vi ved Bibeholdelsen af det oprindelige Navn „treaarig Latinskole“ have antydnet, at Skolen endnu fremdeles kan være treaarig for de Disciple, for hvem den fra først af nærmest var bestemt, saadanne nemlig, som allerede har naaet en modnere Alder og besidder gode Forkundskaber i Modersmaalet, Religion, Historie, Geografi, Tysk og Fransk; men Erfaring har vist os, at det selv blandt saadanne Disciple kun er dem, der med den voxne Alders Modenhed forener baade gode Evner og gode Legemskræfter, som er istand til med et tilfredsstillende Resultat, med et sandt Udbytte for sin aandelige Udvikling

at gjennemgaa den treaarige Latinskole i tre Aar. Vor treaarige Latinskole har imidlertid for en meget stor Del faaet Disciple, der endnu ikke var komne ud over den sædvanlige Skolealder. Oprettelsen af en 4de Klasse viste sig derfor snart ikke blot som en for Disciplenes Vel gavnlige Foranstaltning, men som en absolut Nødvendighed. En nærmere Udvikling dels af Grundene for denne Foranstaltning, dels af den Maade, hvorpaa den er iværksat, og overhovedet af vor Opfatning af den treaarige Latinskoles Stilling, Betydning og Forpligtelser, er given i en Artikel i Morgenbladet for 3dje April d. A., og til denne Artikel henviser vi dem, der maatte ønske at gjøre sig nærmere bekendte med Sagen.

Af den fuldstændige Latin- og Realskole har i det forløbne Skoleaar hele Fællesafdelingen og de 2 nederste Latin- og Realklasser været i Virksomhed, medens i forrige Aar kun de 3 nederste Fællesklasser var i Gang. Paa Grund af det ringe Discipeltal i Latin- og Realklasserne har en delvis Kombination fundet Sted, idet 2den Latinklasse og 2den Realklasse har haft fælles Undervisning i Religion, Historie og Tysk, Iste Latin-klasse og Iste Realklasse i Religion, Historie og Geografi. Denne Kombination i Fag, hvor Undervisningens Omfang og Maal i de indbyrdes tilsvarende Latin- og Realklasser er det selvsamme, kan selvfølgelig ingen Ulemper medføre, saalænge hver enkelt af de to kombinerede Klasser kun tæller 6—10 Disciple, men vil ophøre, saasnart Fællesklassernes Disciple rykker op i de højere Afdelinger, hvorved disses Klasser vil faa et rimeligt Discipeltal.

Discipelkallet i begge Skoler og i deres enkelte Klasser vil sees af følgende Tabel:

	Den treaarige Latinskole.					Den fuldstændige Latin- og Realskole.										Total- sum.
	3 a	3 o	2	1	Sum.	2 L.	1 L.	2 R.	1 R.	6 F.	4 F.	3 F.	2 F.	1 F.	Sum.	
Ved Skole- aarets Be- gyndelse ..	18	24	27	26	95	6	8	6	9	12	22	12	28	36	139	234
Ved Skole- aarets Slut- ning	13	26	25	26	90	7	7	6	10	15	24	13	30	38	150	240

Følgende Udmeldelser har fundet Sted i Skoleaarets Løb:

Af den treaarige Latinskoles 3dje Klasse a 8 (1 midlertidig udmeldt efter Skolens Raad — paa Grund af Sygelighed, 6 er gaaet ud for at læse privat, da Skolen ikke kunde dimittere dem iaar; ogsaa for flere af disse ligger Grunden i Sygelighed; 1 har forladt den studerende Bane); endvidere er 2 overflyttede til 3dje Klasse b; af 3dje Klasse b 1 (for gennem Privatlæsning at forberede sig til indeværende Aars examen artium); af 2den Klasse 3 (1 for paa Grund af Sygelighed at gaa over i en anden Livsstilling, 1 for at benytte privat Undervisning i en anden By, ogsaa paa Grund af Sygelighed, og 1 af Misfornøielse med Skoledisciplinen); af 1ste Klasse 2 (1 paa Grund af Sygelighed, 1 for efter Skolens Raad at gaa over i en anden Livsstilling).

Af den fuldstændige Latin- og Realskoles 2den Latinklasse er udmeldt 1 og af 1ste Latinklasse 1 (begge for at kunne opholde sig paa Landet for sin Helbreds Skyld); af 4de Fællesklasse er 1 overflyttet til 3dje Fællesklasse, af 2den Fællesklasse er 1 udmeldt (paa Grund af Sygelighed). Ialt er saaledes 17 Disciple udmeldte i Skoleaarets Løb. Desuden vil ved Skoleaarets Slutning de 12 af den treaarige Latinskoles øverste Klasses Disciple forlade Skolen for at fremstille sig til examen artium; af de øvrige 228 Disciple er 7 udmeldte fra det nye Skoleaars Begyndelse, nemlig 1 af den treaarige Latinskoles 3die Klasse b (paa Grund af Sygelighed), 2 af dens 2den Klasse, (fordi de ikke kunde komme saa hurtig frem, som deres Fader ønskede,) og 3 af dens 1ste Klasse (1 for at gaa tilsøs, 2 for at læse privat), samt 1 af 4de Fællesklasse (for at gaa over til en anden Skole).

4.

Dimissjon til Universitetet.

Til den forestaaende examen artium er følgende Disciple anmeldte fra den treaarige Latinskole:

1. Nils Nilsen Grøterud, 19 Aar gammel, Søn af Arbejdsmand Nils Nilsen i Modum; 2 Aar Elev af Skolen.

2. Jens Kristian Natvig, 21 Aar gammel, Søn af Kjøbmand Natvig i Grimstad; 2 Aar Elev af Skolen.

3. Jens Rolfsen, 21 Aar gammel, Søn af Hospitalsforstander Rolfsen i Bergen; 1 Aar Elev af Skolen.

4. Frants Gustav Oskar Wulfsberg, 18 Aar gammel, Søn af Auditor Wulfsberg i Kristiania; 1 Aar Elev af Skolen.

5.

Fripladse.

I det forløbne Skoleaar har følgende Fripladse til et samlet Beløb af 358 Spd. været uddelte:

I den treaarige Latinskole 5 hele Fripladse,	
hver paa	48 Spd.
og 4 halve, hver paa	24 —
i den fuldstændige Skoles 4de Fællesklasse	
3 halve, hver paa	12 —
i den fuldstændige Skoles 2den Fællesklasse	
2 halve, hver paa	6 —

6.

Om et Skolebibliothek.

Fra August Maaned dette Aar vil der ved Skolen blive oprettet et Bibliothek, hvortil vi er begyndt at anskaffe dels Bøger, Karter, Plancheverker og Fotografier til Brug for Lærere og Disciple ved Undervisningen i Skolen, dels Skrifter af historisk og æsthetisk Indhold, Rejsebeskrivelser, populære naturvidenskabelige Fremstillinger o. a. lign., som kan antages at ville afgive en gavnlig og underholdende Læsning for Disciplene i Hjemmet. I Lighed med hvad der finder Sted ved andre Skoler, har vi tænkt os, at Anskaffelser af denne sidste Art væsentlig skulde bestrides ved en Kontingent af Disciplene, som vil blive ansat til $\frac{1}{2}$ Spd. aarlig tilligemed $\frac{1}{2}$ Spd. i Indtrædelsespeng. Hvad der nærmest er bestemt til Brug ved Undervisningen, anskaffes derimod for Skolens Regning, hvorhos Bibliothekarens Løn og Udgifterne til Lokale bæres af Skolekassen. Discipelibliotheket vil være aabent 2 Gange om Ugen til Ombytning af Bøger. Karter, Plancheverker og andre større Verker, som i Regelen ikke udlaanes, vil i 1 Eftermiddagstime om Ugen kunne afbenyttes i Bibliothekets Lokale i Skolen.

Uagtet det vel i Regelen ikke vil være vanskeligt i en By som Kristiania for Skoledisciple at erholde sin Trang til Læsning udenfor Skolens Fag tilfredsstillet ad privat Vej, har vi dog ment, at den Adgang hertil, som et under Skolens Kontrol anskaffet Discipelibliothek frembyder, for Flerheden kunde være bekvemmere og mere betryggende især for udenbys Forældre end andre muelige Udveje. Skal Discipelen vælge sin Lektüre paa egen Haand, vil dette Valg vel ofte blive temmelig kritikløst, og de offentlige Lejebibliotheker indeholder utvilsomt adskilligt af Sager, som — sammes Værd forresten ufortalt — i Disciples Hænder lettelig vil kunne gjøre mere

Skade end Gavn. Det er derhos ikke saa sjælden, at man i Skolen til Støtte for Lærernes Undervisning, især i de højere Klasser, kan ønske at henvise Disciplene til Bøger indeholdende udførligere Fremstillinger af beslægtet Indhold, der kunde supplere Lærers Foredrag. Det vil da være af Interesse, at Disciplene ved Skolen selv kan have Adgang til disse Bøger.

Vi benytter derfor denne Anledning til at anbefale Sagen til vore Disciples Forældre og Foresatte.

7.

Opgave over, hvad der i Skoleaaret er læst i de forskellige Klasser.

A. Den treaarige Latinskole.

Timefordeling:

	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl. b.	3 Kl. a.
Latin	10 ¹⁾	12	10	11
Græsk	6 ²⁾	6	6	6
Græsk Mythologi	-	-	1	-
Norsk	2	2	2	2
Tysk	2	1	1	1
Fransk	2	2	2	2
Religion	2	2	2	2
Historie	3	2	3 ³⁾	3
Geografi	1	1	1	1
Mathematik	2	3	2 ⁴⁾	3

¹⁾ I 1ste Halvaar 16 Timer.

²⁾ Kun i 2det Halvaar.

³⁾ I 1ste Halvaar 2 Timer.

⁴⁾ I 1ste Halvaar 3 Timer.

Iste Klasse.

(Klasseforstander Hofgaard).

Latin (Hofgaard). Formlæren efter Madvigs Grammatik; mundtlig er Disciplene gjort bekendte med de vigtigste syntaktiske Regler. Foruden udvalgte Stykker af Bergs og Møllers Læsebog er gennemgaaet Iste Bog af Cæsar de bello Gallico og Ciceros Taler mod Catilina. Efter Trojels „Materialier“ er ugentlig skrevet 1 Hjemmestil og 1 Extemporalstil; desuden har Disciplene jævnlig mundtlig oversat Stykker af samme Bog, saa at ialt dens 20 første Afsnit er gennemgaaede til Indøvelse af de tilsvarende Partier af Syntaxen.

Græsk (Hofgaard). Curtius's Grammatik til § 272. Udvalgte græske og norske Exempler af Schenkls Elementærbog.

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: En Examensdag. — En Sejletur. — Træk af en Skuespillers Liv. — Det middelalderlige Æventyrs almindelige Gang med en dertil knyttet Fremstilling af Forskjellen mellem Nutiden og Middelalderen (Opgaven forud gennemgaaet af Læreren). — Beskrivelse af en Kirke. — Beskrivelse af en Skolebygning. — Karakteristik af en Bagvasker. — Karakteristik af en Fædrelandsven. — En Fabel, som viser Faren af Ærgjerrighed uden Talent. — En Fabel, som viser, at Hellighedens Maske er den sikreste, men afskyeligste. — En Fremstilling af Cæsars Tog mod Ariovist. — Jødefolkets Vandring gennem Örkenen.

Mundtlig: Læsning af Stykker af Jensens Læsebog med Övelser i at gjengive Tankegangen i det læste, tildels ogsaa i at gjengive poetiske Stykker i prosaisk Form; udvalgte Dele af Snorre Sturlasson og af Munchs „det norske Folks Historie“; Synnøve Solbakken. — Mundtlig Beskrivelse. — Metrik.

Religion (Petersen). Efter Kurtz's Bibelhistorie det nye Testament og af det gamle Testament til Josva og Dommerne. — Pontoppidans Forklaring.

Tysk (Boyesen). Udvalgte Stykker af Autenrieths større Læsebog. — Autenrieths Grammatik til Kap. 16.

Fransk (Boyesen). Ingerslevs Læsebog til S. 51 (med nogle Forbigaaelser). Af Ingerslevs Grammatik Formlæren.

Historie (Eriksen). Thriges Lærebog i den gamle Historie.

Geografi (Eriksen). Geelmuydens større Lærebog indtil Sverige.

Mathematik (Broch). Af Thv. Brochs Arithmetik første Afsnit.

2den Klasse.

(Klasseforstander Falkenberg).

Latin (Falkenberg). Sallusts Catilina. Livius 21de og 22de Bog. Ex tempore en Del af 6te Bog af Cæsar B. G. — Af Madvigs Grammatik Bøjningslæren og af Syntaxen til § 372 (3dje Udg.). Ugentlig 1 Hjemmestil og 1 Extemporalstil efter Trojels „Materialier.“

Græsk (Aars). Repetition af Bøjningslæren efter Curtius (Verbalflexionen gennemgaaet flere Gange). Tilsvarende Exempler af Schenkls Læsebog; læst de i samme Læsebog optagne Fabler; Xenofons Anabasis 3dje Bog; Platons Apologia Socratis. I første Halv-
aar 1 Gang ugentlig skriftlig Oversættelse fra Norsk til Græsk.

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: Beskrivelse af Alexanders Tog til Asien. — Kort Fremstilling af det romerske Riges Skjæbne fra Konstantin den Store. — En sammenlignende Fremstilling af den skandinaviske Halvøs naturlige Beskaffenhed. — Frankriges naturlige Beskaffenhed. — Julius Cæsar. — De vigtigste Følger af Bogtrykkerkunstens Opfindelse. — De vigtigste Følger af Alexander den stores Erobring af Persien. (De tre sidste Opgaver har af de ældre Disciple været behandlede som Afhandlinger, af de yngre i Form af historisk Beskrivelse). — Bis dat, qui cito dat. — Den ved,

hvor Skoen trykker, som har den paa. — Principiis obsta. — Pavemagtens Oprindelse og senere Udvikling. — Kan uafbrudt Lykke kaldes en Lykke? —

Mundtlig: Stykker af Lassens Læsebog (baade den prosaiske og den poetiske Del) med Dispositions- og Taleøvelser; Metrik med Øvelser; Holbergs Erasmus Montanus; meddelt noget om Holbergs Liv. —

Religion (Petersen). Af Kurtz's Bibelhistorie det nye Testament. Nissens Kirkehistorie. Matthæus paa Græsk c. 1—6.

Tysk (Boyesen). Schillers Maria Stuart til 5te Akt. Af Autenrieths Grammatik Formlæren.

Fransk (Boyesen). Ingerslevs Læsebog Side 30—65, 259—289 og 330—365. — Af Ingerslevs Grammatik Formlæren.

Historie (Eriksen). L. L. Daaes Middelalderens Historie. P. A. Munchs Norges, Sveriges og Danmarks Historie (den mindre Udgave af 1839) til 2den Afdeling (S. 35).

Geografi (Eriksen). Platous Geografi for Mellemklasserne fra S. 156 (Italien) til S. 272 (Amerika).

Mathematik (Broch). Af Dr. O. J. Brochs Arithmetik ud Rodlæren, af Brochs Geometri 1ste, 2den og 3dje Bog.

3dje Klasse b.

(Klasseforstander Falkenberg).

Latin (Falkenberg). Livius 21de og 22de Bog. C. 600 Vers af Ovid efter Siebelis Tirocinium poeticum. Virgils Æneide 1ste og 2den Bog. Ciceros 3dje og 4de Tale mod Catilina. Ex tempore Livius 24de Bog og Ciceros 1ste og 2den Tale mod Catilina. Madvigs Grammatik § 346—432 (3dje Udgave) samt Orddannelseslære. Ugæntlig et skriftligt Arbejde ex tempore (mest Oversættelse, undertiden Stil efter Trojels „Materialier“) samt 1 Hjemmestil (Demosthenes's 1ste olyntiske Tale er oversat fra Græsk til Latin). I den sidste Del af

Skoleaaret mundtlige Övelser i extemporal Oversættelse fra Norsk til Latin.

Græsk (Voss). Demosthenes 1ste olynthiske og 3dje filippiske Tale. Platons Apologia Socratis. Repeteret Xenofons Anabasis 2den Bog. — Bøjningslæren og Syntaxen efter Curtius's Grammatik. — Af og til Oversættelse af norske Exempler paa Græsk, i den første Del af Aaret skriftlig, senere mundtlig.

Istedenfor den sædvanlige norske Stil har der to Gange været skrevet en Udarbejdelse over et Thema af Demosthenes, som er bleven gennemgaaet af Læreren i Græsk, nemlig:

- 1) At udvikle Grundtanken i Dem. Phil. III, 21—32, og eftervise dens Gjennemførelse i det enkelte.
- 2) Oversættelse og Fortolkning af Dem. Phil. III, 36—41.

Mythologi (Aars). I Time ugentlig har været anvendt til mythologiske Foredrag, væsentlig som Forberedelse til Læsningen af Homer. Der er givet en Oversigt over den græske, især den homeriske, Gudelære samt en udførligere Fremstilling af nogle af de vigtigste homeriske Gudeskikkelser. Desuden er der meddelt udvalgte Stykker af den heroiske Sagnhistorie, mest af de troiske Sagn, i Forbindelse med Læsning af udvalgte Afsnit af Iliaden i Wilsters Oversættelse; paa denne Maade er hidtil de 12 første Bøger af Iliaden gennemgaaede i Uddrag.

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: Hvorfor drives Slavehandel, og hvorfor er den saa forkastelig? — Hvorfor grunder sig den unges Ærbødighed for den ældre? — Hvorfor er Alderdommen af Naturen konservativ? — Fremstilling af Tankegangen i Bjørnsons Digt „Over de høje Fjelde“. — En sammenlignende Fremstilling af den skandinaviske Halvøs og Danmarks naturlige Beskaffenhed (ex tempore). — Kan et ukultiveret Menneske derfor tillige være et dydigt Menneske? — Hvorledes kan overflødige eller trange Kaar fremme eller hin-

dre den unge studerendes Fremgang? — Oversættelse og Fortolkning af Joh. 1, 1—5. — Hvorledes bør den unge anvende sin Fritid? (ex tempore). — Kundskabers Betydning for Dannelsen. — Hvorvidt kan Sokrates's Svar til Meletos i Apol. c. 13 „*ἢ οὐ διαφθείρω, ἢ, εἰ διαφθείρω, ἄκων*“ ansees tilfredsstillende? — Rom, to Gange Verdens Herskerinde.

Mundtlig: Bjørnsons Arne (fortsat fra forrige Skoleaar). Holbergs Erasmus Montanus og tre Sange af Peder Paars. Oehlschlägers Hakon Jarl. — Metrik med Øvelser. — Gjenneingaaet Forholdet mellem Komødie og Tragødie; det komiske Heltedigt. —

Religion (Petersen). Af Kurtz's Bibelhistorie det gamle Testament samt Repetition af det nye. Nissens Kirkehistorie til Reformationen. Johannes's Evangelium paa Græsk c. 1—9.

Tysk (Boyesen). Schillers Wallensteins Tod. Af Autenrieths Grammatik Formlæren.

Fransk (Boyesen). Ingerslevs Læsebog S. 41—65, S. 77—91, S. 249—254, S. 259—289.

Historie (Daae). Thriges Lærebog i den gamle Historie.

Geografi (Eriksen). Platous Geografi for Mellemklasserne fra S. 168 (Tyskland) til S. 261 (Afrika).

Mathematik (Broch). Af Dr. O. J. Brochs Arithmetik: Potenser og Rødder, Logarithmer og Ligninger af 1ste Grad. Af Brochs Geometri 4de, 5te, 6te og 7de Bog.

3dje Klasse a. (Klasseforstander Voss).

Latin (Voss). Virgils Æneide 1ste og 2den Bog. Tacitus's Agricola. Udvalg af Horatius's Oder (928 Vers) og Satirer (500 Vers). Desuden repeteret Ciceros Taler mod Catilina, Livius 21de og 22de Bog, Sallusts Catilina. — Ex tempore Livius 30te Bog og Ciceros Lælius. — Det vigtigste af Boyesens ro-

merske Antikviteter. — Af Madvigs Grammatik Syntaxen fra § 331 (i Forbindelser med Övelser i mundtlig Oversættelse fra Norsk til Latin), samt Orddannelseslæren. — Hver Uge en extemporal Oversættelse og en Hjemmeoversættelse, samt dels hver, dels hver anden Uge en Hjemmestil.

Græsk (Aars). Odysseens 3 første Bøger. Aeschylus's Prometheus. — Platons Apologia Socratis. — Desuden repeteret Herodots 9de Bog c. 1—70 og Xenofons Anabasis 2den Bog. Curtius's Bøjningslære, Syntax og Orddannelseslære. —

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: Hvorledes stillede den græsk-romerske Verden sig til Kristendommen ved dennes første Udbredelse? — Kejser Karl den 5tes Regjeringstid. — Hvorpaa grunder sig den unges Ærbødighed for Alderdommen? (en Tale). — Forskjellen mellem sand og falsk Veltalenhed. — Kundskaabers Betydning for Dannelsen (ex tempore). — Kan man fornuftigvis tænke sig Korstog til Palæstina i vor Tid? — En Nat paa Havet i Storm. — Hvilken Betydning maa Historien tillægge Syndfloden? — Hvilken Kjærlighed skylder en Mand sit Fædreland? — Er Resignation en Dyd? — Karakteristik af Farisæeren. — Non multa, sed multum. —

Mundtlig: Bjørnsons Arne (fortsat fra forrige Skoleaar). Monrad om de klassiske Studiers Betydning for den højere Almendannelse.

Religion (Petersen). Nissens Kirkehistorie. Lucas's Evangelium paa Græsk. Aabels Omrids af det kristelige Trosindhold.

Tysk (Fasting). Goethes Hermann und Dorothea. Nogle Timer anvendte til extemporal Oversættelse fra Norsk til Tysk (efter Thriges Lærebog i den gamle Historie). — Autenrieths Grammatik.

Fransk (Boyesen). Ingerslevs Læsebog S. 221—289, S. 380—391, S. 405—437, S. 442—449. Ingerslevs Grammatik.

Historie (Daae). Den nyere Historie efter 1648 (Bohrs Lærebog) samt Nordens Historie (Langes Lærebog); Undervisningen har hovedsagelig bestaaet i mundtligt Foredrag af Læreren.

Geografi (Daae). Repeteret fra Tyskland af; derpaa Indledningen og Norge; (Platous Lærebog for Mellemlklasserne).

Mathematik (Broch). Af Dr. O. J. Brochs Arithmetik fra Rodlæren til Theorien for Ligninger (incl.), af Brochs Geometri 4de—9de Bog; derpaa repeteret den hele Arithmetik og Geometri.

Anmærkning. Den sandsynligvis forestaaende Forandring i det nu gjældende Reglement for examen artium vil medføre en tilsvarende Forandring i Undervisningsplanen for vor treaarige Latinskole og navnlig for dens 1ste og 2den Klasse, saaledes, at der i disse to Klasser vil blive læst mere af de lettere Forfattere og mindre af de vanskeligere; i 2den Klasse vil der f. Ex. kun blive læst 1 Bog af Livius, og de enkelte Disciple, der antages at kunne gennemgaa Skolen paa 3 Aar og altsaa gaa fra 2den Klasse umiddelbart over til 4de, vil faa Anledning til i Extratimer at gennemgaa den anden Bog af Livius og hvad der forøvrigt af de gamle Literaturer bliver krævet til examen artium, men med Flerheden af Disciplene først bliver læst i 3dje Klasse.

B. Den fuldstændigere Skole.

I den i Juni 1863 udgivne Skoleplan har det vist sig ønskeligt at foretage enkelte Forandringer, som paa det nærmeste vil kunne sees af nedenstaaende Tabel over Timefordelingen, saaledes som den i det kommende Skoleaar vil blive iværksat. Vi skal af disse Forandringer særskilt gjøre opmærksom paa en, nemlig at den matematiske Undervisning i de lavere Realklasser vil blive

noget indskrænket og derimod flere Timer tillagt de sproglig-historiske Fag. Denne Forandring staar i Forbindelse med en fra vort oprindelige Udkast noget afvigende Organisation af Realskolen, som vi er betænkte paa efterhaanden at iværksætte, og som, om Forholdene vil gjøre en saadan Ordning muelig, sandsynligvis vil gaa ud paa, at den mathematiske Undervisning vil blive skudt længere op i Skolen og det hele Kursus forøget med et Aar.

Timefordeling.

(I indeværende Skoleaar har Latin i 2den Latin-klasse haft 10 og Græsk 6 Timer, Historie i 2den Real-klasse 2, Mathematik 10, Tysk 3, Fransk 3 Timer, Regning i 1ste Realklasse 5 Timer; forøvrigt har Timefordelingen været den samme som efter følgende Tabel).

	1 Fkl.	2 Fkl.	3 Fkl.	4 Fkl.	5 Fkl.	1 Rkl.	2 Rkl.	3 Rkl.	1 Lkl.	2 Lkl.	3 Lkl.
Latin									12	9	8
Græsk										7	6
Norsk	12	9	9	9 ¹⁾	6	3	3	2	3	3	2
Tysk				3 ²⁾	6	4	4	2	3	3	2
Fransk						5	4	4			4
Engelsk								4			
Religion		3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Historie			3	3	3	2	3	2	2	2	3
Geografi		3	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Mathematik							6	7			
Naturhistorie						3	2	2			
Regning	6	5	4	4 ¹⁾	3	4			2	2	2
Skrivning	6	4	4	3	3	1	1	1	1		
Tegning				2	2	2	2	2			
Sum	24	24	26	26 ³⁾	28	28	29	30	27	29	30

¹⁾ I 2det Halvaar fragaar 1 Time. ²⁾ Kun i 2det Halvaar.

³⁾ I 2det Halvaar 27.

Iste Fællesklasse.

(Klasselærer Paulsen).

Norsk. Efterat Börnene i Löbet af Skoleaarets første tre Maaneder gennem Lydmethoden havde modtaget den forberedende Undervisning til Renlæsning under Benyttelse af O. Staves ABC, paabegyndtes „Norsk Læsebog for Begyndere af en Lærerinde ved Nissens Pigeskole“; af denne er læst Iste Afdeling (norsk Tryk), 2den Afdeling (latinsk Tryk) samt en Del af 3dje Afdeling, hvorved Börnene har erhvervet sig Færdighed i ren og sammenhængende Læsning. Til Afskrivning efter Bogen af de læste Stykker er i Almindelighed et Par Timer om Ugen anvendte, og ligesaa et Par Timer til Meddelelse af Æventyr og andre smaa Fortællinger. Börnene har stedse maattet gjøre Rede for det læste og mundtlig gjengive, hvad de har hørt af Fortællinger, Smaadigte o. l.

Religion. Af den bibelske Historie er Beretningerne fra Skabelsen til Dommerne og fra Jesu Födsel til Himmelfarten fortalte og kortelig gennemgaaede for Börnene. Flere til Fortællingerne passende Vers er lærte af Disciplene, og Billeder (af Schnorrs „Die Bibel in Bildern“) foreviste for dem.

Skrivning. Börnene har paa dobbelte Linjer efter Opskrift lært at skrive de store og smaa latinske Bogstaver. Ved Afskrivning paa Stentavle med dobbelte Linjer har de faat nogen Øvelse i Sammenskrift.

Regning: Ovelser i Tælling samt i Addition og Subtraktion med Tallene indtil 1000.

2den Fællesklasse.

(Klasselærer Sörensen.)

Norsk. Det meste af Iste og 2det Skoletrin af Jensens „Læsebog for Folkeskolen og Folkehjemmet“ er gennemlæst og repeteret. Under Læseøvelserne er der

fornemmelig lagt særdeles Vegt paa en rigtig Betoning og paa at vænne Disciplene til et flydende og meningsrigtigt Foredrag.

Disciplene er jævnlig övede i mundtlig Gjengivelse saavel af det læstes Indhold som af meddelte Sagn og Fortællinger. Omtrent 50 Digte i Læsebogen er lærte udenad og fremsagte. Øvelser i Afskrivning efter Bog med betegnet Stavelsesdeling er i sidste Halvaar udført to Gange ugentlig.

Religion. Det væsentligste af Bibelhistorien gennemgaaet i mundtlige Fortællinger og med Benyttelse af Schnorrs Billeder; ligeledes ved mundtlig Meddelelse de tre første Parter af Luthers Katekismus.

Geografi. De vigtigste geografiske Grundbegreber, Verdensdelene og Verdenshavene, samt en Oversigt over Europas Beskaffenhed, vigtigste Havbugter, Elve og Fjelde, dets Lande og disses Hovedstæder er gennemgaaet i mundtlig Fremstilling med Benyttelse af Vægkarter og Globus.

Regning. Øvelser i Tælling samt i Addition og Subtraktion med Tallene indtil 10000.

Skrivning. Øvelser i Skrivning af to og flere forbundne latinske Bogstaver samt i Sammenskrift paa dobbelte Linjer, efter Opskrift paa Vægtavlen.

3dje Fællesklasse.

(Klasseforstander Schollert).

Norsk (Schollert). Læsning af udvalgte Stykker i 2den Afdeling af Jensens „Læsebog for Folkeskolen og Folkehjemmet“. Afskrivning efter Bog samt efter Diktat i den senere Del af Skoleaaret (1 Time ugentlig). Udvalgte Digte i Læsebogen er lærte udenad. — Det aller vigtigste af Sætningslæren er gennemgaaet og indövet ved Analyse.

Religion (Schollert). Af Luthers Katekismus er læst og gennemgaaet de tre første Parter. Af Vogts mindre Bibelhistorie det gamle Testament.

Historie (Paulsen). I mundtlige Fortællinger er gennemgaaet det vigtigste af Norges Historie i Middelalderen indtil Borgerkrigene.

Geografi (Schollert). Et Omrids af Indledningen samt det vigtigste om Europas Lande er mundtlig gennemgaaet.

Regning (Schollert). De fire Regningsarter i hele og ubenævnte Tal.

Skrivning (Gangdahl). Sammenskrift (af enkelte Ord) samt forberedende Øvelser.

4de Fællesklasse.

(Klasseforstander Vold.)

Norsk (Vold). Sætningslæren og senere tillige Formlæren er gennemgaaet og indövet ved mundtlige og skriftlige Øvelser. Læst 3dje og 4de Afdeling af Jensens Læsebog samt — kursorisk — Egils Saga i N. M. Petersens Oversættelse. 1 Time ugentlig Fremsigelse af udenadlærte Digte; 1 Time Diktat.

Tysk (Vold). Substantivernes og Adjektivernes Bøjning er mundtlig gennemgaaet og indövet; af Aalholms Læsebog læst 12 Stykker.

Religion (Sørensen). Det nye Testament efter Vogts Bibelhistorie. — Gjennemlæst Matthæus's Evangelium. — De fem Parter af Luthers Katekismus er gennemgaaede. Jævnlig er Salmevers og Bibelsprog lærte udenad.

Historie (Schollert). Mundtlig meddelt en kort Fremstilling af den gamle norske Gudelære og de ældste norske Samfundsforhold; endvidere Fridthjovs Saga og Kongesagaerne indtil Magnus den gode; Disciplene har benyttet S. Petersens Momenter. Nissens Verdenshistorie indtil Rom.

Geografi (Schollert). Geelmuydens Udtog indtil Spanien.

Regning (Vold). De fire Regningsarter i hele, ubenævnte og benævnte, Tal.

Skrivning (Gangdahl). Som 3dje Fællesklasse.

Tegning (Sinding). Tegning af rette Linjer, simple Figurer, og tildels Vaser (efter Hetsch).

5te Fællesklasse.

(Klasseforstander Erbe.)

Norsk (Erbe). Sætningslæren og Formlæren gennemgaaet og indøvet ved Analyse. Diktat, Øvelser i skriftlig Gjenfortælling efter Hukommelsen. Enkelte lette Stile af fortællende Art: Den, som ikke vil høre, maa føle. — Hvorledes jeg tilbringer Dagen. — Min Fødselsdag. — Min Drøm inat. — 4de November 1864. — En Fisketur. — Den 1ste April, hvorledes jeg narrede andre og selv blev narret.

Kursorisk Læsning af udvalgte Stykker i Jensens Læsebog; endvidere af Holbergs „den stundesløse“, (Rollerne fordeltes mellem Disciplene) og af Björnsons „en glad Gut“. — Fremsigelse af udenadlærte Digte i Læsebogen.

Tysk (Erbe). Formlæren gennemgaaet (ved Benyttelse af Autenrieths lille Grammatik), for en stor Del i Forbindelse med den norske Formlære. — Af Aalholms Læsebog S. 56—107. Skriftlige Øvelser i Bøjningslæren; mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Norsk til Tysk efter Bresemann; enkelte Øvelser i skriftlig Oversættelse fra Tysk til Norsk og i Skrivning efter Diktat.

Religion (Munch). Bibellæsning: det meste af 1ste Mosebog (med nogle faa Forbigaaelser) læst indenad og derefter læst udenad til Kap. 30; af Wexels's Bibelhistorie det nye Testament indtil Pintsefesten. Luthers Katekismus. — Udvalgte Salmer.

Historie (Schollert). Den gamle Historie efter Nissen; (af den græske Historie er mundtlig givet en udførligere Fremstilling).

Geografi (Schollert). Geelmuydens Udtog indtil Tyskland; Indledningen noget udførligere gennemgaaet.

Regning (Vold). De fire Regningsarter i hele, ubenævnte og benævnte, Tal samt Addition, Subtraktion og Multiplikation i Brök.

Skrivning (Gangdahl). Sammenskrift, tildels efter Mortensens Forskrifter; tillige nogle forberedende Øvelser.

Tegning (Sinding). Figurer, Vaser og Ornamenter (efter Hetsch og Hermes).

Iste Latinklasse.

(Klasseforstander Schmidt).

Latin (Schmidt). Formlæren efter Madvigs Grammatik (med enkelte Forbigaaelser). De vigtigste syntaktiske Fænomener er mundtlig indøvede (dikteret en kort Oversigt over Sætningslæren). Bergs og Møllers Læsebog til S. 16 samt et Udvalg af de i sidste Afdeling optagne Smaastykker (især af Cornelius Nepos og Cæsar). Cæsar de bello Gallico Iste Bog Kap. 1—30; et Udvalg af de øvrige Bøger er gennemgaaet i Oversættelse; det vigtigste om det romerske Krigsvæsen er fremstillet i Fortælling og ved Hjælp af Tegninger. — Jævnlig Øvelser i Oversættelse fra Norsk til Latin, dels skriftlig, dels mundtlig, efter Læsebogen, hvor paa den Maade alle de norske Stykker indtil S. 30 er gennemgaaede. Desuden i Regelen 2 (undertiden 3) lette Stile hver Uge, i Skoleaarets sidste Del mest af fortællende Indhold.

Norsk (Fasting). 1 Time ugentlig Övelse i Læsning, Deklamation og mundtlig Gjenfortælling (Jensens Læsebog og Munchs Oversættelse af Snorre Sturlasson benyttet). — Sætningslære og Formlære gennemgaaet og indøvet ved Analyse. — Mundtlig og skriftlig Gjenfortælling af Æventyr og andre Stykker af let Indhold. — Stile: En Tyv fortæller en anden Tyv en Nats Bedrifter. — Min Drøm inat. — En Fodtur. — Hvad jeg vilde gjøre, hvis jeg var rig. — Den, som ikke vil høre, maa føle. (Fortælling). — En Dag af mine Juleferier. — To

Dage tilhavs. — Raad for Uraad (efter Welhaven). — Fregatten Örnens Brand (efter Hertz). — Den uvæntede Hjemkomst. — Beksrivelse af en bekjendt Egn. — Min sidste Fridag.

Tysk (Fasting). I Grammatik til Verberne (Løkes Grammatik paabegyndt efter Jul). Aalholms Læsebog S. 56—120 (med Forbigaaelse af de fleste poetiske Stykker). I Gang ugentlig mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Norsk til Tysk efter Bresemanns Stiløvelser (til hver Gang skrives den foregaaende Gangs mundtlige Lektie).

Religion (Munch). Vogts større Bibelhistorie til 5te Mosebog. Af Pontoppidans Forklaring den første Part. — Gjennemgaaet de kirkelige Festers Betydning.

Historie (Daae). L. L. Daaes Lærebog i den gamle Historie til Kejsertiden.

Geografi (Daae). Geelmuydens Udtog af Geografien.

Regning (Vold). De fire Regningsarter i Brøk og med benævnte Tal; enkelt Reguladetri.

Skrivning (Gangdahl). Övelser især efter Mortensens Forskrifter; i Slutningen af Aaret Övelser i at skrive græske Bogstaver.

2den Latinklasse.

(Klasseforstander Storm).

Latin (Storm). Formlæren efter Madvigs Grammatik. Det væsentligste af Syntaxen er efterhaanden mundtlig gennemgaaet (tildels ved Henvisninger til Grammatiken) og indøvet. — Schmidts Læsebog No. 1—40. Cæsar de bello Gallico 1ste og 2den Bog samt 6te Bog, Kap. 11—28. Mundtlige og skriftlige Övelser i Oversættelse fra Norsk til Latin først efter Schmidts Læsebog (til No. 39), derpaa efter Trojels Materialier (til S. 16).

Græsk (Storm). Af Formlæren efter Curtius's Skolegrammatik ved V. Voss til 2den Hovedkonjugation.

De tilsvarende græske og norske Exempler i Schenkls Elementarbog.

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: a) Hjemmestil: Gjengivelse af en oplæst Fortælling (Skræppealf i Arne). — Som man reder, saa ligger man (Fortælling). — Udvidelse af en oplæst Fortælling. — Fortælling over et selvvalgt Ordsprog. — Fortælling over et selvvalgt Stof. (De to sidste Arbejder er foredragne frit fra Kathederet). — Ved Opdagelsen af Pompeji fandt man en Barberbod med tilhørende Frisørredskaber; hvad lader der sig slutte af denne Omstændighed med Hensyn til Industriens Tilstand i denne By? (med opgiven og gjennemgaaet Disposition). — Sammenføjelse og Udvidelse til Fortælling af opgivne løse Sætninger. — Udvidelse af en Fortælling om Regulus. — En selvvalgt Fortælling. — b) Extemporalarbejder paa Skolen: Liden Tue kan vælte stort Læs (Fortælling). — Fortælling efter opgiven og gjennemgaaet Disposition. — En Dag paa Isen. — Ærlighed varer længst (Fortælling). — Hovmod staar for Fald (Fabel). — Fortælling over et selvvalgt Ordsprog. — En Fabel, som viser, at Hykleri er det skjændigste, men tillige det bedste Middel til at opnaa sin Hensigt. —

Mundtlig. Sætningslæren gjennemgaaet (efter Bojesen) og indøvet ved Analyse. — En Del af Aars's udvalgte norske Oldkvad læst og gjennemgaaet i Samtaler; norske Gudesagn efter Munch. — Læse og Deklamationsøvelser (tildels efter Jensens Læsebog). — Foredrag efter opgiven og gjennemgaaet Disposition. —

Tysk (Fasting). Aalholms Læsebog S. 49—100. Af Løkkes Grammatik Formlæren. Stile efter Breseman paa samme Maade som i 1ste Latinklasse.

Religion (Munch). Vogts større Bibelhistorie fra § 65 (1ste Sam. Bog) til De apokryfiske Böger. Pontopidans Forklaring. — Udsigt over Jødelands Geografi.

Historie (Daae). L. L. Daaes Lærebog i den gamle Historie til Markus Aurelius's Død.

Geografi (Sinding). Af L. K. Daas større Lærebog Indledningen.

Regning (Fasting). Enkelt og sammensat Regulatedetri, Renteregning, Delingsregning.

1ste Realklasse.

(Klasseforstander Fasting).

Norsk (Fasting). I det væsentlige som 1ste Latinklasse.

Tysk (Fasting). I det væsentligesom 1ste Latinklasse.

Fransk (Boyesen). Formlæren indøvet ved Hjælp af Hovlands praktiske Lærebog, hvor Stykkerne 1—200 er læste samt et Udvalg af de i Bogens sidste Del indtagne Fortællinger, Diktat; Øvelse i Oversættelse fra Norsk til Fransk.

Religion (Munch).

Historie (Daae).

Geografi (Daae).

} Som 1ste Latinklasse.

Naturhistorie (Sinding). Arbos Botanik til § 40 (den generelle Del fuldstændig, Resten kursorisk); Øvelse i Botanisering og Plantebeskrivelse. — Siebkes Naturhistorie til Fuglene.

Regning (Vold). Enkelt og sammensat Regulatedetri, Renteregning, Decimalbrøk. I det sidste Halvaar er 2 Timer ugentlig anvendte til at regne matematiske Opgaver (Addition, Subtraktion og Multiplikation med positive og negative, hele og brudte Tal- og Bogstavstørrelser.

Skrivning (Gangdahí). Øvelser, især efter Mortensens Forskrifter.

Tegning (Sinding). Ret- og krumlinjede Figurer, Ornament; Schattering.

2den Realklasse.

(Klasseforstander Broch).

Norsk (Fasting). Læsning og udførligere Gjennemgaaelse af udvalgte Stykker af Jensens Læsebog og

af norske Folkeæventyr. Stile: En Feriedag. — Et Julebesøg. — Den første Vaardag. — En Vinterdag. — „Kirkeklokken i Farum“, omsat i Prosa. — Skomager bliv ved din Læst (Fortælling). — Fortælling af et Æventyr (ex tempore). — Et Besøg hos en fattig Familie. — Et Besøg paa en Herregaard. — Indholdet af Stykket „Knud Danaast“. — Indholdet af Stykket „Kong Svend og Biskop Wilhelm“. — Den uventede Hjemkomst. — Den sidste Dag paa Skolen. — Julaften. — General Sandels (efter Runeberg). — Sven Dufva (ligeledes). — To Dage tilhavs. — En Dampskibstur. — Sommeren i Kristiania. — Klimatet i Kristiania. — Individualisering af følgende Sætninger: Krigens Rædsler er ophørte, Fredens Velsignelser er vendte tilbage. — Hösten er kommen (ex tempore). — Vaaren er kommen (ex tempore). I Nattens Mörke banede jeg mig med Möje Vej gennem den tykke Skov. — Da Solen steg over Fjeldet, brød vi op og fortsatte vor glade Vandring. —

Tysk (Fasting). Som 2den Latinklasse.

Fransk (Boyesen.) Ingerslevs Læsebog, S. 1—63; af Hovlands praktiske Læsebog efter Ahn S. 1—20; Ingerslevs Formlære.

Religion (Munch).
Historie (Daae). } Som 2den Latinklasse.

Geografi (Sinding). L. K. Daas større Lærebog til Sverige.

Naturhistorie (Sinding). Som 1ste Realklasse.

Mathematik og Regning (Broch). Th. Brochs Arithmetik, 1ste og 2det Afsnit. Ugentlig 3 skriftlige Opgaver, 2 hjemme og 1 paa Skolen. I Regning de 4 Regningsarter i hele og brudte, benævnte og ubenævnte Tal; enkelt og sammensat Reguladetri; Rentesregning.

Skrivning (Gangdahl). Øvelser, dels efter Mortensens Forskrifter, 2det Hefte, dels efter Diktat.

Tegning (Sinding), Ret- og krumlinjede Figurer; Ornamente; Schattering; paabegyndt Konstruktionstegning.

Om Skoletiden.

Antallet af de daglige Skoletimer vexler ved vor som ved andre Skoler i de forskjellige Klasser mellem 4 og 6. Hvor Tallet stiger til 6 Timer daglig, er dog aldrig mere end 5 af disse Læsetimer, idet den 6te Time anvendes til Legemsøvelser eller Sang. Selv disse 5 Timer er meget; men vi ser fortiden ingen Udvej til nogen Indskrænkning heri. Ogsaa i Udlandets Skoler er Antallet af de egentlige Læsetimer i de højere Klasser ikke under 30, overstiger derimod hyppig endog betydelig dette Tal. Gaar man ikke videre end til 5 Timer daglig (30 Timer egentlig), tror vi, at en hensigtsmæssig Fordeling, tildels i Lighed med den, som i længere Tid har været brugt ved Kristiania Kathedralskole, vil kunne forebygge alle væsentlige Ulemper. Vi har til den Ende allerede i det sidst forløbne Halvaar fordelt Undervisningstiden saaledes, at af Timerne fra 8 til 2 har Tiden fra 8 til 11 og fra 12 til 2 været anvendt til Læsning paa Skolen, medens Timen fra 11 til 12 har været benyttet til Legemsøvelser eller Sang eller som Fritime, stillet til Disciplenes Raadighed, saaledes at det har været dem tilladt at forlade Skolen i denne Time. Vi har nemlig næret Frygt for, at 5 sammenhængende Timers Stillesidden paa Skolen, kun afbrudt af nogle Friminuter uden nogen Anledning til en længere fuldstændig Udhvilen for Aanden, kunde virke sløvende. Den nervøse Hovedpine og anden Sygelighed, hvoraf saamange af de unge studerende lider, og som efter vor Erfaring desværre ikke er saa ganske sjælden blandt selve Skoleungdommen, opfordrer ogsaa til al muelig Forsigtighed. Selv om det samlede Timetal ikke kan reduceres, maatte det dog antages at være en Vinding, om Disciplene i de højere Klasser, hvor Faren for Overanstængelse er størst, efterat have siddet over Bogen i 3 Timer fik en Mellemtide, der kunde benyttes

til en Modvegt imod den megen Stillesiddende og bidrage til en rigtig Ballance imellem Aandens og Legemets Virksomhed. De to övrige Læsetimer vil da ikke saa let falde Discipelen trykkende, naar han i en hel forudgaaende Time har havt Anledning til legemlig Rekreation ved Gymnastik, ved et let Maaltid og paa andre Maader. Det er i Skolen som overalt den uafbrudte Ensformighed i Arbejde, som virker slövende og nedtrykkende. Ved passende Afvexling, der bryder Ensformigheden og virker til Adspredelse og Forfriskning, kan man ofte uden Overanstængelse opnaa, hvad der ellers let kan tynges haardt. Vi er ogsaa enige med de af Kristiania Kathedralskoles Lærere, med hvem vi herom har konfereret, deri, at Disciplene, naar Skoletimerne fordeles paa denne Maade, selv i de sidste Timer af Skoledagen følger Undervisningen med mere Lyst og Liv og ikke saa let gaar trætte, som naar de 5 Læsetimer følger i Sammenhæng paa hinanden.

For at dette Øjemed skal naaes, er det naturligvis absolut fornödent, at denne Mellemtime anvendes efter sin Bestemmelse, ikke f. Ex. til at gaa hjem og læse i. Vi har fra först af ikke været blinde for, at den i de Dage, hvori den er overladt til Disciplenes fri Benyttelse, kunde misbruges, og hvad enkelte Forældre i denne Henseende har forebragt os, har gjort os og vore Medlærere end mere betænkelige ved nogensinde at overlade Disciplene denne Time til ukontrolleret Brug. Vi vil derfor i Overensstemmelse med en i Lærermöde fattet Beslutning herefter træffe en saadan Forföjning, at denne Time vil blive tilbragt under Skolens Kontrol og inden Skolens Lokale; saalænge dette enkelte Dage i Ugen ikke lader sig gjöre, vil denne Mellemtime for disse enkelte Dage blive slöjft. 3 Gange om Ugen vil den blive anvendt til Legemsövvelser og 1 Gang til Sang. Det er videre vor Plan efter de schweitzerske Skolers Forbillede at ordne os saaledes, at Undervisningen hver Lördag indskrænkes til 4 Timer (fra 8 til 12), medens Lördagstimerne fra 12 til 2 hver Uge

anvendes til Øvelser i Vaabenbrug. Disse Øvelsers gavnlige Indflydelse paa Disciplenes Sundhed og derigjennem paa deres hele Udvikling tror vi ikke let kan skattes for højt, og vi anser det for et af den nyere Tids berettigede Krav til Skolen, at den mere, end Tilfældet har været, skal sørge for en harmonisk Uddannelse af Aand og Legeme og oplære Disciplene ogsaa i legemlige Idrætter. Men Udførelsen af denne Plan vil kræve et betydeligt Udlæg til Geværer og andre fornødne Rekvisiter, som vi ikke med Vished ved, om Skolens Budget allerede iaar vil kunne tillade.

Skoletiden vil i Overensstemmelse hermed for de forskjellige Klasser blive følgende:

For de lavere Fællesklasser fra Kl. 9 til 1.

- - højere — dels fra 9 til 1, dels fra 9 til 2.
- Latin- og Realklasserne dels fra 8 til 2, dels fra 8 til 1.

Om Vinteren vil disse sidste Klasser først begynde Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Det er os bekjendt, at det volder enkelte Forældre, som bor noget længere borte, ikke ringe Ulejlighed at skulle sende sine Børn paa Skolen - allerede Kl. 8 om Morgenen; men man har i de højere Klasser kun Valget imellem 8—2 og 9—3, og vi antager, at dette sidste vil virke mere forstyrrende i det daglige Familieliv og tildels ndelukke Börnene fra de fælles Maaltider. Begynder Skolen tidlig, vænnes ogsaa Disciplene til at staa tidligere op, og Gavnligheden deraf kan vel ikke være Tvil underkastet.

Undervisningen i dette Skoleaar slutter:

for den treaarige Latinskoles 3. Kl. a Fredag den 23de Juni;

for den treaarige Latinskoles øvrige

Klasser og for den fuldstændigere

Skoles Latin- og Realklasser . . . Tirsdag den 27de Juni;

for 5te og 4de Fællesklasse . . . Torsdag den 29de Juni;

for 3die og 2den — . . . Lørdag den 1ste Juli;

for 1ste — . . . Tirsdag den 4de Juli.

Examen afholdes i Overensstemmelse med vedføjede Tabel. Til at overvære denne samt Skolens Aarsfest, som holdes i Studentersamfundets store Sal Onsdag den 12te Juli Kl. 5 Eftermiddag, indbydes herved enhver, hvem Skolen og dens Gjerning maatte interessere.

Efter Sommerferien møder de ny anmeldte Disciple til Optagelsesprøve Onsdag den 16de August Kl. 9-Form., og alle Disciple samles Torsdag den 17de August Kl. 9 Form.

Kristiania den 15de Juni 1865.

J. Aars.

P. Voss.

Examenstabel.

(De til Klassernes Tal føjede Bogstaver L. R. og F. betegner resp. Latinklasser, Realklasser og Fællesklasser af den fuldstændige Skole; hvor ikke disse Bogstaver er tilføjede, menes Klasser af den treaarige Latin-skole. — De tilføjede mindre Tal (1 og 2) betegner Afdelinger af samme Klasse. — Hvor ikke anderledes er bemærket, holdes Examen for hver Klasse i dens sædvanlige Lokale.)

	Formiddag.	Eftermiddag.
Fredag den 30te Juni.	3a. } Insp. Petersen og Daae.	
	3b. } — Falkenberg og Broch	
	2 } Norsk Stil. — Eriksen og Boyesen.	
	1 } Kl. 8. — Hofgaard.	
	2 L. } Insp. Storm.	
	2 R. } Norsk Stil. — Fasting.	2 R. } (i 2.) Botanik skr. Insp. Sinding.
	1 L. } — Schmidt.	1 R. }
	1 R. } — Sinding.	
Lørdag den 1ste Juli.	3 a. } Insp. Voss og Aars.	3 a. } Insp. Voss og Aars.
	3 b. } Lat. Over- — Falkenberg og	3 b. } Latinsk — Daae.
	2 } sættelse. — Boyesen.	2 } Stil. — Falkenberg.
	1 } Kl. 8. — Eriksen og Petersen.	1 } — Hofgaard.
	2 L. } — Hofgaard og Fasting.	
	2 L. } Latinsk Stil. — Storm.	2 R. Norsk mundtl. Fasting.
	1 L. } — Schmidt.	
	2 R. Matematik skr. Broch.	
1 R. Regning Vold.		

	Formiddag.	Eftermiddag.
Mandag den 3dje Juli.	3 a Latin Voss.	3 b 2 Matematik.
	3 b 1 Religion Petersen.	2 2 Tysk og Fransk.
	2 1 Tysk og Fransk Boyesen.	2 L. } (i 2 R.) Tysk Fasting.
	1 1 Historie og Geografi . . . Eriksen.	2 R. }
	1 2 (i 2. L.) Matematik . . . Broch.	1 L. Latin Schmidt.
	2 & 1 L. } (Kl. 12 i 2. R.) Sang. } Winter-	
	2 & 1 R. } } Hjelm.	
	5 F. Historie Schollert.	
	4 F. 1 Religion Sørensen.	
Tirsdag den 4de Juli.	3 a Fransk Boyesen.	3 b 2 Religion.
	3 b 1 Matematik Broch.	2 2 Matematik.
	2 1 Historie og Geografi . . . Eriksen.	2 L. } (i 2 R.) Historie . . Daae.
	1 4 F. 2. Historie og Geografi. . Schollert.	2 R. }
	1 5 F. Norsk skr. Insp. Dietrichson.	1 R. Fransk Boyesen.
		5 F. Geografi Schollert.
	4 F. Norsk skr. Vold.	

	Formiddag.	Eftermiddag.	
Onsdag den 5te Juli.	3 a Tysk Fasting.	3 b Geografi Eriksen.	
	1 1 (i 2) Matematik Broch.	2 1 Latin Falkenberg.	
	1 2 Historie og Geografi . . . Eriksen.	2 R. Matematik Broch.	
	2 L. Norsk Petersen.	1 L. { Historie Daae.	
	5 F. Regning Vold.	1 R. }	
	4 F. 2 Kl. 10 Religion Felde.		
	3 F. { Norsk skr. Insp. Schollert.		
	2 F. } — Felde.		
	Torsdag den 6te Juli.	3 a Græsk Aars.	
3 b 1 Tysk og Fransk Boyesen.		2 1 Matematik Broch.	
2 2 Latin Falkenberg.		2 I. Regning Fasting.	
1 Religion Petersen.		1 L. { Geografi Daae.	
2 L. Latin Storm.		1 R. }	
2 R. { (i 2 R.) Zoologi skr. Insp. Sinding.			
1 R. }			
5 F. Tysk Dietrichson.		4 F. 2 Norsk mundtl. Vold.	
4 F. Norsk mundtl. Vold.			
3 F. Norsk mundtl. Schollert.			
2 F. 1 Norsk mundtl. og Religion Felde.			
1 F. Skrivning og Regning . . Paulsen.			

	Formiddag.	Eftermiddag.
Fredag den 7de Juli.	2 2 Religion Petersen.	3 b 2 Græsk Voss.
	1 1 Tysk og Fransk Boyesen.	1 2 Tysk og Fransk Boyesen.
	2 R. Geografi Sinding.	2 R. Regning Broch.
	4 F. 1 Tysk Vold.	1 L. } Religion Munch.
	3 F. Geografi Schollert.	1 R. }
	2 F. Geografi Felde.	4 F. 2 Tysk Vold.
	1 F. 1 Norsk Paulsen.	
Lørdag den 8de Juli.	3 a Historie og Geografi Daae.	3 b 2 Latin Falkenberg.
	3 b 1 Græsk Voss.	2 2 Historie og Geografi Eriksen.
	2 1 Græsk (Kl. II) Aarås.	1 2 Græsk Hofgaard.
	1 1 Græsk Hofgaard.	1 L. } Tysk Fasting.
	2 L. Geografi Sinding.	1 R. }
	2 R. Fransk Boyesen.	4 F. 2 Regning Vold.
	4 F. 1 Historie og Geografi Schollert.	
	3 F. Historie Paulsen.	
2 F. 2 Norsk mundtl. og Religion Felde.		

	Formiddag.	Eftermiddag.
Mandag den 10de Juli.	3 a Religion Petersen.	2 1 Religion Petersen.
	3 b Historie Daae.	1 L.) Religion Munch.
	1 1 Latin Hofgaard.	1 R.)
	2 L. Græsk Storm.	
	2 R. Naturhistorie mundtl. . . Sinding.	
	5 F. Norsk Dietrichson.	
	4 F. 1 Regning Vold.	
	3 F. Religion Schollert.	
	2 F. Religion Felde.	4 F. 2 Religion Sørensen.
	1 F. 2 Norsk Paulsen.	
Tirsdag den 11te Juli.	3 a Matematik Broch.	
	3 b 2 Tysk og Fransk Boyesen.	
	3 b 1 (i 2. L.) Latin Falkenberg.	
	2 2 Græsk Aars.	
	1 2 Latin Hofgaard.	
	2 L.)	
	2 R.) (Kl. 10 $\frac{1}{2}$ i 2. R.) Religion Munch.	
	1 L. Regning Vold.	
	1 R. Naturhistorie mundtl. . . Sinding.	
	3 F. Regning Schollert.	
2 F. Regning Felde.		

Examen begynder, hvor ikke anderledes er angivet, om Formiddagen Kl. 9 og om Eftermiddagen Kl. 4.